

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 28 marca 2017 r.

Poz. 1332

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.69.2017 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 27 marca 2017 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.), stwierdzam nieważność uchwały **Nr XXXV/246/17 Rady Miejskiej w Orzyszu z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie określenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkole publiczne prowadzone przez Gminę Orzysz, w części:**

- § 2 ust. 1 w zakresie sformułowania „każdą rozpoczętą”,
- § 2 ust. 2 i 7.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa we wstępie, Rada Miejska w Orzyszu działając m. in. na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 14 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.), określiła wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola prowadzone przez Gminę Orzysz.

Zgodnie z art. 14 ust. 5 pkt 1 ustawy o systemie oświaty rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez gminę:

- a) publicznym przedszkolu w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2,
- b) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla przedszkoli publicznych na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 2 tej ustawy przedszkolem publicznym jest przedszkole, które zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Z kolei w świetle art. 14 ust. 5a tej samej ustawy, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 1, nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć.

Uchwała podejmowana na podstawie ww. przepisów ustawy o systemie oświaty jest aktem prawa miejscowego, co oznacza że obowiązują ją rygory przewidziane dla aktów normatywnych, powszechnie obowiązujących na obszarze działania organów, które je ustanowiły. W konsekwencji postanowienia tej uchwały w szczególności: nie mogą wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia do jej wydania, być niezgodne z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa ani powtarzać regulacji w tych przepisach zawartych. Naruszenie któregośkolwiek z wymienionych wymogów, skutkuje nieważnością wadliwego postanowienia uchwały. Tego rodzaju wady legislacyjne, w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych, są traktowane jako przypadki istotnego naruszenia prawa (np. wyrok NSA z 30 września 2009 r., sygn. akt II OSK 1077/09).

W § 2 ust. 1 badanej uchwały Rada Miejska w Orzyszu postanowiła, iż wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci do lat 5 w przedszkolach publicznych w wymiarze przekraczającym czas zajęć, o którym mowa § 1 ust. 1 wynosi 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę zajęć.

Postanowienie to, w zakresie wskazanym w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, w sposób istotny narusza treść art. 14 ust. 5a ustawy o systemie oświaty. Ustawodawca, konstruując treść przepisu art. 14 ust. 5a ustawy o systemie oświaty wskazał, iż opłata ustalona na podstawie art. 14 ust. 5 tejże ustawy nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć, uznać więc należy, że opłata powinna być naliczana za każdą pełną godzinę, a nie za godzinę rozpoczętą. Rodzic bądź opiekun dziecka nie może ponosić opłaty w wysokości 1 zł., czyli w pełnej wysokości odpowiadającej godzinie wychowania przedszkolnego, jeżeli dziecko korzysta ze świadczeń przedszkola przez niepełną godzinę. W takiej sytuacji, opłata powinna być odpowiednio mniejsza, albowiem w przeciwnym wypadku faktycznie dojdzie do przekroczenia dopuszczalnej wysokości opłaty, o której mowa w art. 14 ust. 5a ustawy o systemie oświaty.

Przedstawione stanowisko jest tożsame z tym wyrażonym przez Naczelny Sąd Administracyjny, który wskazując na utrwaloną w orzecznictwie zasadę ponoszenia opłat tylko za rzeczywisty czas korzystania przez dziecko z danego świadczenia, zwrócił uwagę na wadliwość naliczania opłat za każdą rozpoczętą godzinę korzystania ze świadczeń jak za godzinę pełną (wyrok z dnia 23 maja 2013 r., sygn. akt I OSK 240/13). Ponadto zasady odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu powinny zostać uregulowane w statucie przedszkola, o czym stanowi § 10 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r., w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.), a nie w uchwale ustalającej wysokość opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego.

W ocenie organu nadzoru postanowienie § 2 ust. 2 uchwały, stanowiące, że kwota ustalona w ust. 1 podlega waloryzacji zgodnie z zasadami ustalonymi w ustawie o systemie oświaty, również zostało podjęte z istotnym naruszeniem przepisów ustawy o systemie oświaty, w tym w szczególności normy kompetencyjnej wyrażonej w art. 14 ust. 5.

Należy wskazać, iż waloryzacja wysokości opłaty nie następuje na mocy uchwały, a z mocy ustawy o systemie oświaty, o czym stanowi art. 14 ust. 5b - 5e ustawy. Ponadto waloryzacja określona w ustawie, dotyczy stawki maksymalnej opłaty za korzystanie ze świadczeń z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez gminę przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego – tj. górnej granicy stawki, w zakresie której rada gminy jest władna ustalić wysokość odpłatności za korzystanie ze świadczeń z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym bezpłatny wymiar zajęć, a nie stawki opłaty ustalonej przez radę gminy w uchwale. W konsekwencji uznać należy, że Rada nie była upoważniona do stanowienia o waloryzacji opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez gminę przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego w przedmiotowej uchwale.

Zakwestionować należy także regulację § 2 ust. 7 uchwały, w myśl której w przypadku nieodebrania dziecka w czasie zadeklarowanych godzin, o których mowa w ust. 1, za każdą rozpoczętą godzinę dodatkowego pobytu dziecka pobrana zostanie opłata.

W tym przypadku Rada przekroczyła granice normy kompetencyjnej art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, bowiem na jego podstawie może jedynie ustalić opłaty za świadczenia w prowadzonych przez gminę przedszkolach w czasie przekraczającym wymiar 5 godzin dziennie oraz określić warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat. Tymczasem postanowienie to odnosi się do trybu pobierania opłaty.

W świetle powyższego, kwestionowane postanowienia uchwały należało wyeliminować z obrotu prawnego.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki